

SENAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 5 JUILLET 1932

Rapport des Commissions Réunies des Affaires Étrangères et de l'Agriculture, chargées de l'examen du Projet de Loi approuvant l'Avenant à l'Accord commercial du 23 février 1928 et à l'Arrangement additionnel du 28 mars 1929, entre l'Union Économique Belgo-Luxembourgeoise et la France, et l'Arrangement frontalier entre l'Union Economique Belgo-Luxembourgeoise et la France.

(Voir les n°s 114, 172 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séance du 9 juin 1932.)

Présents : MM. MAGNETTE, président ; BARNICH, le baron DE DORLODOT, le baron DE KERCHOVE D'EXAERDE, le baron D'HUART, FRANÇOIS, JABON, LIMAGE, le baron VAN ZUYLEN, et MULLIE, rapporteur.

MADAME, MESSIEURS,

Comme l'indique l'Exposé des motifs, le projet de loi soumis à nos délibérations comprend deux parties : 1° un avenant à l'Accord commercial du 23 février 1928 et à l'arrangement additionnel du 28 mars 1929 entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la France et 2° un arrangement frontalier entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la France.

1. — L'Avenant.

ARTICLES 1, 2, 3 et 4.

Les articles 1, 2, 3 et 4 de l'Avenant concernent le classement douanier de

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 5 JULI 1932

Verslag uit naam van de Vereenigde Commissiën van Buitenlandsche Zaken en van Landbouw, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp tot goedkeuring van de Bijkomende Akte bij het Handelsakkoord van 23 Februari 1928 en bij de Aanvullende Schikking van 28 Maart 1929, tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Frankrijk, en van de Schikking betreffende het grensverkeer tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Frankrijk.

(Zie de n°s 114, 172, en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergadering van 9 Juni 1932.)

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Zoals de Memorie van Toelichting aanduidt, omvat het ons voorgelegde Wetsontwerp twee delen : 1° een Bijkomende Akte bij het Handelsakkoord van 23 Februari 1928 en bij de Aanvullende Schikking van 28 Maart 1929, tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economie-Unie en Frankrijk, en 2° een schikking betreffende het grensverkeer tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Frankrijk.

1. — De Bijkomende Akte.

ARTT. 1, 2, 3 en 4.

De artikelen 1, 2, 3 en 4 van de Bijkomende Akte betreffen de douane-

certaines marchandises; ces stipulations sont intéressantes pour le commerce des deux parties contractantes mais d'importance secondaire.

ART. 5.

Par l'article 9 de l'Accord commercial du 23 février 1928 entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la France, il était accordé aux parties contractantes des conditions douanières favorables pour certains contingents annuels d'animaux et de produits agricoles.

Ces concessions tarifaires spéciales sont justifiées comme suit dans cet accord : « Pour ne pas troubler les courants commerciaux d'avant guerre et pour faciliter la restauration du cheptel détruit pendant les hostilités »; le délai de ces accords spéciaux ne pouvait pas dépasser trois ans. La Belgique pouvait importer en France, dans des conditions déterminées, un contingent de 5,200 chevaux belges. Le Grand-Duché de Luxembourg disposait dans des conditions analogues, d'un contingent d'importation, en France, de 2,000 chevaux de gros trait. Le Grand-Duché de Luxembourg obtenait en outre des tarifs douaniers favorables dans des conditions d'importation déterminées :

Pour un contingent annuel de 2,000 vaches laitières;

Pour un contingent trimestriel de 21,000 cochons de lait;

Pour un contingent trimestriel de 4,000 porcs.;

Pour un contingent annuel de 10,000 hectolitres de lait;

Pour un contingent annuel de 250 tonnes de beurre;

Pour un contingent annuel de 750 tonnes d'écorces de tan.

La France, de son côté, obtenait pour des produits agricoles originaires ou en provenance des départements du Haut-Rhin, du Bas-Rhin et de la

classificatie van zekere koopwaren; deze bepalingen zijn van belang voor den handel der beide verdragsluitende partijen, doch van ondergeschikt belang.

ART. 5.

Bij artikel 9 van het Handelsakkoord van 23 Februari 1928 tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Frankrijk, werden aan beide verdragsluitende landen gunstige douanevoorwaarden verleend voor zekere jaarlijksche contingenten van dieren en van landbouwproducten.

Deze bijzondere toegevingen op gebied van tarieven worden in het akkoord als volgt gewettigd : « Om de vooroorlogsche commerciële stroombingen niet te verstoren en ten einde de herstelling van den tijdens de vijandelijkheden verwoesten veestapel te vergemakkelijken »; de duur van dit akkoord mocht niet drie jaar overschrijden. België mocht, in bepaalde voorwaarden, een contingent van 5,200 Belgische paarden in Frankrijk invoeren. Het Groothertogdom Luxemburg mocht in dezelfde voorwaarden 2,000 zware trekpaarden in Frankrijk invoeren. Het Groothertogdom Luxemburg bekwam bovendien gunstige douane-tarieven in bepaalde voorwaarden van invoer :

Voor een jaarlijksch contingent van 2,000 melkkoeien;

Voor een driemaandelijksch contingent van 21,000 speenvarkens;

Voor een driemaandelijksch contingent van 4,000 varkens;

Voor een jaarlijksch contingent van 10,000 hectoliter melk;

Voor een jaarlijksch contingent van 250 ton boter;

Voor een jaarlijksch contingent van 750 ton looischorten.

Van zijn kant bekwam Frankrijk, voor landbouwproducten herkomstig uit of komende van de departementen van den Boven-Rijn, den Beneden-

Moselle, à destination du Grand-Duché de Luxembourg, la franchise tarifaire pour un contingent annuel de :

1° 250 quintaux de mirabelles et fraises;

2° 1,000 quintaux de houblon;

3° 1,250 quintaux de fromage de Munster.

Les concessions tarifaires visées par cet article de l'Accord venaient à expiration le 15 avril 1931.

Il y avait intérêt pour la Belgique et pour le Grand-Duché de Luxembourg — et également pour la France — à voir maintenir ces largesses tarifaires. Ajoutons ici que l'Union économique Belgo-Luxembourgeoise possédait d'excellents atouts de négociations du fait qu'elle pouvait faire jouer vis-à-vis de la France, à ce même moment, les dispositions de l'article 5 de l'Accord commercial du 23 février 1928. La France avait, pour plusieurs produits agricoles, imposé des majorations de tarif excédant les tarifs appliqués ou les projets communiqués au moment de la signature de l'Accord du 23 mars 1928.

L'article 5 de l'Avenant stipule que des avantages tarifaires sont à nouveau accordés aux diverses parties contractantes.

Le contingent spécial de chevaux bénéficiant de réductions de droits et accordé à la Belgique et au Grand-Duché de Luxembourg est non plus au total de 7,200 sujets, mais réduit à 4,500.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg, les modifications sont les suivantes :

Le contingent des vaches laitières est réduit de 2,000 à 600 têtes.

Le contingent des cochons de lait est réduit de 700 à 500 par mois.

Le contingent de porcs est réduit de 4,000 à 3,000 par trimestre.

Rijn en de Moezel, met bestemming naar het grondgebied van het Groot-hertogdom Luxemburg, het tol-vrijdom voor een jaarlijksch contingent van :

1° 250 centenaar mirabellen en aardbeziën;

2° 1,000 centenaar hop;

3° 1,250 centenaar Munsterkaas.

De toegevingen op gebied van tarieven bij dit artikel van het Akkoord bepaald, vervielen op 15 April 1931.

België en het Groothertogdom Luxemburg — en ook Frankrijk — hadden er belang bij deze ruime tarieven behouden te zien. Wij kunnen daar aan toevoegen dat de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie voor de onderhandelingen, uitstekende troeven in handen had, daar zij op ditzelfde oogenblik tegenover Frankrijk de bepalingen van artikel 5 van het Handelsakkoord van 23 Februari 1928 kon inroepen. Voor verscheidene landbouwproducten had Frankrijk tariefverhogingen opgelegd, hooger dan de toegepaste tarieven of de ontwerpen medegedeeld op het oogenblik der ondertekening van het Akkoord van 23 Maart 1928.

Artikel 5 van de Bijkomende Akte bepaalt dat gunsttarieven opnieuw zullen verleend worden aan de verschillende verdragsluitende partijen.

Het bijzonder contingent paarden, dat van verlaging der rechten geniet en aan België en het Groothertogdom is toegestaan, bedraagt globaal niet meer 7,200 stuks, maar wordt op 4,500 beperkt.

Voor het Groothertogdom Luxemburg, zijn de wijzigingen de volgende :

Het contingent melkkoeien wordt verminderd van 2,000 op 600 stuks;

Het contingent speenvarkens wordt verminderd van 700 op 500 per maand;

Het contingent varkens wordt verminderd van 4,000 op 3,000 per trimester.

Pour tous ces contingents, les tarifs prévus antérieurement, c'est-à-dire à l'Accord du 23 février 1928, sont augmentés de 50 p. c.

Ces indications prouvent que les contingents prévus à l'Avenant sont en forte réduction sur ceux de l'accord intervenu le 23 février 1928, et les conditions tarifaires sont elle-mêmes beaucoup moins favorables.

On pourrait croire que la même réduction d'avantages tarifaires sera prévue pour la France; il est vrai que le contingent des fromages de Munster n'est plus retenu; par contre la France obtient l'importation en franchise, dans le Grand-Duché de Luxembourg, de : 500 quintaux de fraises et mirabelles, au lieu de 250; et de 2,500 quintaux de houblon au lieu de 1,000 quintaux.

Pour apprécier l'importance des concessions maintenues à la France par cet article, disons que les réductions lui consenties par l'Union-Belgo-Luxembourgeoise représentaient le 23 février 1928, 161,000 francs. Actuellement l'avenant accorde à la France une réduction tarifaire de 172,000 fr., tandis que tous les contingents belgo-luxembourgeois sont considérablement réduits et pour tous les contingents les droits sont augmentés. La France par contre conserve la franchise pour ses contingents de faveur.

ART. 6 et 7.

Les articles 6 et 7 de l'Avenant ne doivent guère retenir notre attention.

2. — L'arrangement frontalier.

Nous avons déjà cité dans ce rapport l'article 5 de l'Accord commercial du 23 février 1928 entre l'Union Économique Belgo-Luxembourgeoise et la France.

Voor al deze contingenten worden de tarieven, voorzien bij het Akkoord van 23 Februari 1928 verhoogd met 50 t. h.

Deze aanduidingen bewijzen dat de contingenten voorzien bij de Bijkomende Akte aanzienlijk lager zijn dan deze voorzien bij het Akkoord van 23 Februari 1928, terwijl de tariefvoorwaarden zelf veel minder gunstig zijn.

Men zou kunnen veronderstellen dat dezelfde beperking van voordeelen in zake tarieven voor Frankrijk zal worden voorzien; weliswaar wordt het contingent voor Munsterkaas niet behouden, Frankrijk bekomt echter tolvrijdom, in het Groothertogdom Luxemburg, voor : 500 centenaar aardbeien en mirabeilen, in plaats van 250; en voor 2,500 centenaar hop in plaats van 1,000 centenaar.

Om het belang te begrijpen van de toegevingen die bij dit artikel behouden blijven voor Frankrijk, wijzen wij er op dat de verminderingen aan dit land toegestaan door de Belgisch-Luxemburgsche Unie, op 23 Februari 1928 een som van 161,000 frank vertegenwoordigden, terwijl de Bijkomende Akte aan Frankrijk voor 172,000 frank tariefverminderingen toestaat; alle Belgisch-Luxemburgsche contingenten, integendeel, zijn aanzienlijk verminderd en voor al deze contingenten zijn de rechten verhoogd. Frankrijk behoudt echter het tolvrijdom voor zijn gunst-contingenten.

ART. 6 en 7.

De artikelen 6 en 7 van de Bijkomende Akte vergen geen nader onderzoek.

2. — De schikking betreffende het grensverkeer.

Wij hebben in dit verslag reeds artikel 5 vermeld van het Handelsakkoord van 23 Februari 1928, tus-schen het Belgisch-Luxemburgsch Economisch Verbond en Frankrijk.

Cet article doit être rappelé, car il est ici d'importance essentielle :

« Les Hautes Parties contractantes ayant conclu le présent Accord au vu des tarifs qu'elles appliquent et s'étant communiqué les modifications qu'elles comptent y apporter, sont d'accord, sans pour cela renoncer à leur liberté en matière tarifaire, que si l'une d'elles imposait par la suite des majorations de tarif excédant les tarifs appliqués ou les projets communiqués au moment de la signature du présent Accord à un produit ou à un ensemble de produits que l'autre Partie estimerait intéresser particulièrement son exportation, celle-ci pourrait demander l'ouverture immédiate de négociations et, au cas où elles n'aboutiraient pas dans un délai de quarante-cinq jours, à dater de la demande, renoncer le présent Accord pour prendre fin un mois après. »

Le Sénat se rappellera encore l'importance primordiale qu'attribuait à la portée de cet article l'honorables Ministre des Affaires Etrangères. M. Hymans écrivait dans l'Exposé des motifs du projet de loi approuvant l'Accord commercial du 23 février 1928 :

« Le règlement de nos rapports économiques avec la France a toujours été extrêmement laborieux. Depuis 1881, nous n'avons plus eu avec la France d'accord aussi large que celui qui vous est soumis. S'il reçoit votre approbation, on peut espérer qu'il mettra fin aux troubles incessants dont nos échanges avec la France ont souffert depuis de nombreuses années et qu'il instaurera une période de stabilité.

Dit artikel dient in herinnering gebracht want het heeft thans een hoofdzakelijk belang :

« De Hooge Verdragsluitende Partijen, hebbende dit Akkoord, op het zicht der door hen toegepastetarieven, gesloten en hebbende aan elkaar de wijzigingen medegedeeld die zij voor-nemens zijn er aan toe te brengen, zijn het er over eens, zonder daarom afstand te doen van hun vrijheid op tarifair gebied, dat, indien een van hen naderhand hogere tarieven dan de toegepaste tarieven of dan de ontwerpen, medegedeeld op het oogenblik der onderteekening van dit Akkoord, oplegde aan een product of aan een geheel van producten dat, naar de meening der andere Partij, op bijzon-dere wijze den uitvoer dezer laatste aanbelangt, deze Partij zou mogen vragen dat er onmiddellijk onderhan-delingen zouden geopend worden en zij, in geval van mislukking dezer onderhandelingen, binnen de vijf en veertig dagen te rekenen van de aan-vraag, onderhavig Akkoord zou mogen opzeggen dat dan één maand nadien een einde zou nemen. »

De Senaat zal zich nog het hoofd-belang herinneren dat de geachte Minister van Buitenlandsche Zaken aan de beteekenis van dat artikel gaf. De heer Hymans schreef in de Memorie van Toelichting van het wetsontwerp tot goedkeuring van het Handelsakkoord van 23 Februari 1928 :

« De regeling onzer economische betrekkingen met Frankrijk is altijd uiterst moeilijk geweest. Sedert 1881 hebben wij met Frankrijk geene overeenkomst meer gehad zoo ruim als die welke U onderworpen wordt. Indien ze door U goedgekeurd wordt, mag men verhopen dat zij een einde zal stellen aan de voortdurende stoornissen waaronder ons ruilverkeer met Frankrijk sedert talrijke jaren geleden heeft en dat ze een tijdperk van stabiliteit zal inleiden.

» Cette stabilité, la Conférence Économique Internationale de Genève, en 1927, l'a appelée de ses vœux. Elle résultera non seulement des droits conventionnels expressément établis dans la liste annexée à l'Accord, mais également de la disposition générale de l'article 5, par laquelle les deux Parties se sont réciprocurement donné d'efficaces garanties contre tout relèvement de droits au delà des taux inscrits dans les projets d'ajustement dont elles envisagent l'application et qu'elles se sont communiqués.

» A ce titre notamment, l'Accord commercial soumis à vos délibérations peut marquer une date importante dans nos relations économiques avec la France. »

Cet article 5 devait assurer à cet Accord tarifaire de l'Union Belgo-Luxembourgeoise avec la France, une stabilité jusqu'ici inconnue.

Votre Commission spéciale qui, le 29 mars 1928, avait examiné le projet de loi de ratification de l'Accord commercial du 23 février 1928, avait prévu qu'il pouvait être intéressant pour le Parlement de posséder quelques indications sur les tarifs « des projets communiqués », qui, en cas de majorations, pouvaient provoquer les actions prévues à l'article 5. Le document Annexe II au n° 102 (session de 1927-1928), sous l'indication : « Droits prévus à l'additif », donnait des indications pour les produits agricoles.

La France ne tarda pas, après la conclusion de l'Accord du 23 février 1928, à procéder à des relèvements tarifaires nombreux. A la date du 27 mars 1931, pour plusieurs produits intéressant l'agriculture belge et luxembourgeoise, les tarifs français dépassaient ceux prévus au projet d'additif communiqué lors des négociations du traité de commerce du

» Deze stabiliteit beantwoordt aan den wensch uitgedrukt door de Internationale Economische Conferentie te Genève in 1927. Zij zal voortvloeien niet alleen uit de conventionele rechten die uitdrukkelijk vastgesteld zijn in de bij de Overeenkomst gevoegde lijst, maar eveneens uit de algemeene beschikking van artikel 5, waardoor beide Partijen zich wederzijds afdoende waarborgen gegeven hebben tegen elke verhoging van rechten boven deze opgegeven in de ontwerpen tot wijziging welke ze zinnens zijn in voege te brengen en die ze aan elkaar medegedeeld hebben.

» Om die reden vooral zou de aan Uw besprekingen onderworpen handelsovereenkomst een belangrijke datum in onze economische betrekkingen met Frankrijk kunnen uitmaken. »

Dit artikel moest aan dit tarievenakkoord van het Belgisch-Luxemburgsch Verbond met Frankrijk, een tot dusver ongekende stabiliteit verzekeren.

Uw Bijzondere Commissie die, op 29 Maart 1928, het wetsontwerp tot goedkeuring van het Handelsakkoord van 23 Februari 1928 had onderzocht, voorzag dat het voor het Parlement van belang kon zijn sommige aanduidingen te bezitten over de tarieven der « medegedeelde ontwerpen » die, in geval van verhogingen, de handelingen bij artikel 5 voorzien zouden kunnen uitlokken. Het stuk, Bijlage II, van nr 102 (zitting 1927-1928) gaf onder de hoofding : « Rechten bij de aanvulling voorzien », de aanwijzingen voor de landbouwproducten.

Na het sluiten van het Akkoord van 23 Februari 1928, draalde Frankrijk niet over te gaan tot talrijke verhogingen van tarieven. Op datum van 27 Maart 1931 overschreden de Franse tarieven voor verschillende producten, waarbij de Belgische en de Luxemburgsche landbouw was betrokken, de tarieven voorzien in het ontwerp van aanvullende overeenkomst

23 février 1928. La viande fraîche de porc figurait à l'additif avec un droit plafond de 125 francs, ce droit était porté à 250 francs.

Les jambons et lards étaient tarifés 300 francs au lieu de 175 francs.

Le beurre était tarifié 200 francs au lieu de 100 francs.

Les pommes de terre étaient tarifées 15 francs au lieu de 3 francs respectivement prévus à l'additif.

Déjà le tarif appliqué aux pommes de terre importées en dehors de la période du 1er mars au 1er juillet avait été porté, par décret du 18 janvier 1930, à 6 francs et le 17 juillet 1930 à 15 francs.

Inutile de rappeler que les divers produits signalés ci-dessus — et surtout les pommes de terre — dont le tarif excède, et de beaucoup, celui prévu au projet de loi français de l'additif, intéressaient l'Union Belgo-Luxembourgeoise. Pour ce produit, déjà le 8 janvier 1930, il y a un dépassement de tarif de 100 pour cent. C'était bien le contraire de la stabilité tarifaire prévue, en 1928, par le Ministre des Affaires Étrangères. Les milieux intéressés belges avaient espéré qu'immédiatement des négociations auraient été entamées en vertu de l'article 5 de l'Accord commercial du 23 février 1928. La Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg avaient exporté, en 1929, en France, 1,689,869 quintaux métriques de pommes de terre pour une somme de 79 millions de francs. L'Exposé des motifs du projet de loi soumis à nos délibérations aurait pu ajouter que, déjà avant le 18 juillet 1930, le droit de 6 francs était de 100 p. c. supérieur à celui prévu à l'additif et était déjà, comme celui de 15 francs, plus tard, de nature à léser gravement les intérêts de l'agriculture.

dat werd medegedeeld bij de onderhandelingen over het Handelsverdrag van 23 Februari 1928. Het versche varkensvleesch stond in de bijkomende overeenkomst vermeld met een maximumrecht van 125 frank : dit recht werd opgevoerd tot 250 frank.

Hesp en spek was getarifeerd tegen 300 frank in stede van 175 frank; boter tegen 200 frank in stede van 100 frank; aardappelen tegen 15 frank in stede van 3 frank, zooals was voorzien in de bijkomende overeenkomst.

Reeds werd bij decreet van 18 Januari 1930 het tarief, toegepast op de aardappelen ingevoerd buiten het tijdperk van 1 Maart tot 1 Juli, opgevoerd tot 6 frank en op 17 Juli 1930 tot 15 frank.

Het is overbodig in herinnering te brengen dat de onderscheidene producten hierboven vermeld — en vooral de aardappelen, — wier tarief veel hooger is dan het tarief voorzien in het Fransche wetsontwerp betreffende de bijkomende overeenkomst, van belang waren voor de Belgisch-Luxemburgsche Unie. Voor dit product was het tarief op 8 Januari 1930 reeds verhoogd met 100 t. h. Dat was wel heel het tegenovergestelde van de stabilisatie der tarieven voorzien in 1928, door den Minister van Buitenlandsche Zaken. De betrokken Belgische kringen hadden gehoopt dat er onmiddellijk onderhandelingen zouden aangeknoopt zijn geworden, krachtens artikel 5 van het Handelsakkoord van 23 Februari 1928. In 1929 hadden België en het Groothertogdom Luxemburg naar Frankrijk, 1,689,869 centenaars aardappelen uitgevoerd voor een bedrag van 79 miljoen frank. De Memorie van Toelichting van het ons voorgelegde ontwerp zou er hebben kunnen aan toevoegen dat reeds vóór 18 Juli 1930 het recht van 6 frank, 100 t. h., hooger was dan het recht voorzien in de bijkomende overeenkomst, en-

Les négociations ont commencé, à Paris, en novembre 1930, soit à peu près un an après le premier relèvement anormal des tarifs douaniers. Ces négociations ont donné le résultat enregistré à l'article 3 de l'Arrangement frontalier :

« Pendant une période de trois ans, à dater de la mise en vigueur du présent arrangement, les pommes de terre en provenance de la zone frontalière belge et luxembourgeoise seront admises, dans la limite d'un contingent total annuel de 35,000 tonnes, dans la zone frontalière, à un droit égal à celui du tarif minimum, diminué de 30 p. c., et sous les conditions qui seront fixées d'un commun accord entre les gouvernements intéressés »

Une précision importante figure sous le libellé protocole de signature :

» Au moment de signer le présent arrangement, les hautes parties contractantes ont décidé d'en préciser les conditions d'application conformément aux dispositions ci-après :

» En ce qui concerne les marchandises visées à l'article 3, la différence entre les droits du tarif minimum et ceux fixés par le dit article 3 pourra, en attendant la mise en vigueur du présent arrangement, être consignée ou garantie au bureau des douanes d'importation. »

Vos Commissions voudraient être renseignées avec précision sur la portée de ce texte. Est-ce que vraiment la différence entre les droits renseignés ci-dessus a été réellement et toujours, depuis la signature de cet arrangement, consignée ou garantie au Bureau des douanes d'importation? Ces fonds seront-ils reversés effectivement pour

dat dit recht, juist zooals dit van 15 frank, later de belangen van den landbouw ernstig kon schaden.

De onderhandelingen werden ingezet te Parijs in November 1930, zegge ongeveer één jaar na de eerste abnormale verhoging der toltarieven. Deze onderhandelingen hebben geleid tot den uitslag geboekt bij artikel 3 van de grensschikking :

« Gedurende een periode van drie jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze schikking, zullen de aardappelen herkomstig uit de Belgische en Luxemburgsche grenszone, toegelaten worden binnen de grenzen van een jaarlijksch totaal contingent van 35,000 ton, in de grenszone, tegen een recht gelijk aan dat van het minimum tarief, verminderd met 30 t. h., en onder de voorwaarden die in gemeen overleg zullen vastgesteld worden tus-schen de betrokken regeeringen. »

Een belangrijke verklaring komt voor onderaan den tekst van het Protocol van ondertekening :

« Bij de ondertekening van deze schikking hebben de Hooge Verdragsluitende Partijen besloten er de voorwaarden van toepassing nader van te omschrijven overeenkomstig de volgende beschikkingen :

» Wat de koopwaren betreft in artikel 3 bedoeld, zal het verschil tusschen de rechten van het minimumtarief en degene door gezegd artikel 3 vastgesteld, in afwachting van de inwerkingtreding van deze schikking, op het tolkantoor van invoer geconsigneerd of gegarandeerd kunnen wor-den. »

Uw Commissiën verlangen nauwkeurige inlichtingen omtrent de betrekkenis van dezen tekst. Is het verschil tusschen de hooger vermelde rechten waarlijk en altijd sedert de ondertekening van deze schikking geconsigneerd of gegarandeerd geworden bij het tolkantoor van den invoer? Zullen deze fondsen werkelijk worden terug-

la quantité du contingent prévu, aux personnes qui, depuis la signature de l'arrangement frontalier, ont importé, de Belgique en France, des pommes de terre soumises à ces droits?

Une seconde question se pose : A quelle date du calendrier de l'année commence l'apurement de ce contingent de pommes de terre à importer en France? Mais si la fixation de cette date fait partie « des conditions (prévues à l'article 3) qui seront fixées d'un commun accord entre les Gouvernements intéressés » et si cette date n'est pas encore déterminée, comment être fixé sur les bénéfices que retire l'Union Belgo-Luxembourgeoise de ces stipulations de l'article 3?

L'intérêt est cependant grand; il y va d'un supplément de plus de 2 millions de francs belges, que le producteur belge doit payer en plus à l'occasion de l'importation de ce produit en France.

Retard de ratification.

Vos Commissions se demandent pourquoi cet avenant et cet arrangement frontalier, signés par les plénipotentiaires le 15 avril 1931, soit il y a déjà plus d'un an, n'ont pas été soumis immédiatement au Parlement pour ratification. Ces arrangements prévoient, en faveur de l'Union Belgo-Luxembourgeoise, des réductions tarifaires diverses, dont le montant atteint des millions de francs. Cette différence de droits fait l'objet d'une consignation ou garantie au Bureau des douanes d'importation, mais comme cette consignation est une opération qui comporte des risques, l'importateur en conserve le bénéfice intégral.

Vos Commissions estiment que plus de célérité dans la ratification parle-

gestort voor de hoeveelheid van de voorziene contingenteering aan de personen die sedert de onderteekening van de grensschikking aardappelen, aan deze rechten onderhevig, hebben ingevoerd van België naar Frankrijk?

Een andere vraag rijst. Op welken datum van het kalenderjaar begint de aanzuivering van deze contingenteering van naar Frankrijk in te voeren aardappelen? Maar zoo de bepaling van dezen datum deel uitmaakt van de voorwaarden voorzien bij artikel 3 die zullen worden vastgesteld bij gemeenschappelijk akkoord tusschen de betrokken regeeringen, en indien deze datum nog niet bepaald is, hoe kunnen wij dan worden ingelicht omtrent de voordeelen die de Belgisch-Luxemburgsche Unie haalt uit deze bepalingen van artikel 3?

Er staan nochtans groote belangen op het spel. Het geldt een bijkomend bedrag van meer dan 2 miljoen Belgische franks dat de Belgische voortbrenger meer moet betalen bij den invoer van dit product in Frankrijk.

Uitstel van bekraftiging.

Uwe Commissiën vragen zich af waarom deze aanvullende overeenkomst en deze schikking betreffende het grensverkeer, onderteekend door de gevoldmachtigden op 15 April 1931, zegge reeds meer dan één jaar geleden, niet onmiddellijk aan het Parlement tot bekraftiging werden voorgelegd. Deze schikkingen voorzien ten voordeele van de Belgisch-Luxemburgsche Unie verschillende verminderingen van tarieven waarvan het bedrag in de miljoenen loopt. Dit verschil van rechten is het voorwerp van een consignatie of borgstelling in het tolkantoor langswaar de invoer geschiedt. Maar vermits deze consignatie een verrichting is waarmede risico's gepaard zijn, behoudt de invoerder er het volledige voordeel van.

Uw Commissiën oordeelen dat meer vlugheid bij de bekraftiging door

mentaire eut mieux assuré la sauvegarde des intérêts légitimes des producteurs de l'Union Belgo-Luxembourgeoise.

Stabilité de l'accord frontalier.

L'accord frontalier règle donc l'importation spéciale de 35,000 tonnes de pommes de terre en provenance de l'Union Belgo-Luxembourgeoise. Vos Commissions se demandent si cette importation frontalière est touchée par l'interdiction actuelle d'importation des pommes de terre belges en France. Vos Commissions ne veulent pas ici examiner le bien-fondé de la mesure prise par la France, mais elles voudraient savoir si ce commerce frontalier des 35,000 tonnes prévu à l'article 3 de l'arrangement frontalier reste en dehors de l'interdiction générale des importations en France des pommes de terre en provenance de l'Union Belgo-Luxembourgeoise.

Le caractère frontalier de ce commerce plaide en faveur de son maintien.

Les lettres annexes.

Vos Commissions ont pris connaissance avec beaucoup d'intérêt des lettres annexes.

Plusieurs membres de vos Commissions ne comprennent pas l'accord de principe qui a été donné par le plénipotentiaire belge relativement à la réglementation française sur l'emploi de la chicorée à café. Les intéressés belges croyaient que le droit consolidé relatif à l'importation, en France, des chicorées à café devait leur donner sûrement une stabilité commerciale pour cet article. Ils savent que ce droit consolidé gênait la France, mais ils ont été étonnés d'apprendre que, pour tourner cette consolidation, la France a pu, avec un accord de principe du gouvernement belge, limiter en fait les importations de chicorée à café et annuler

het Parlement, beter de wettige belangen zou waarborgen van de voortbrengers van de Belgisch-Luxemburgsche Unie.

Vastheid van de schikking betreffende het grensverkeer.

De schikking betreffende het grensverkeer regelt dus den bijzonderen invoer van 35,000 ton aardappelen voortkomende van de Belgisch-Luxemburgsche Unie. Uw Commissiën vragen zich af of deze grensinvoer valt onder het huidige invoerverbod van Belgische aardappelen naar Frankrijk. Uw Commissiën willen hier niet de grondheid van den door Frankrijk getroffen maatregel onderzoeken, maar zij verlangen te weten of dit grensverkeer van 25,000 ton, voorzien bij artikel 3 van de schikking betreffende het grensverkeer, blijft buiten het algemeen invoerverbod naar Frankrijk, van aardappelen herkomstig uit de Belgisch-Luxemburgsche Unie.

Het grenskarakter van dezen handel pleit voor zijn behoud.

De bijgevoegde brieven.

Uw Commissiën hebben met veel belangstelling kennis genomen van de bijgevoegde brieven.

Verschillende leden uwer Commissiën begrijpen de principieele instemming niet door den Belgischen gevormachte betuigd met de Fransche regeling van het gebruik van bitterpeen. De Belgische belanghebbenden meenden dat het geconsolideerde recht op den invoer in Frankrijk van bitterpeen aan den handel in dit artikel een zekere vastheid zou geven. Zij wisten dat dit geconsolideerde recht Frankrijk hinderde, doch zij waren verwonderd te vernemen dat, om deze consolidering te ontduiken, Frankrijk, met principieele instemming vanwege de Belgische Regeering, feitelijk den invoer van bitterpeen

ainsi le commerce international normal de ce produit qui se limite à un commerce belgo-français.

Comment les intérêts belges en la matière pourraient-ils ne pas être compromis quand on modifie, sans compensation, un accord commercial tarifaire par un régime restrictif de contingentement intérieur?

Les producteurs de chicorée à café belges et, avec eux, ceux qui apprécient pleinement les faits signalés ci-dessus, se demandent à quoi servent des droits consolidés dans un accord commercial si l'on peut aussi impunément les tourner, comme cela a été fait à propos des droits consolidés par la France pour les cosslettes de chicorées de provenance belge.

Il convient de souligner ici les deux derniers alinéas de l'Exposé des motifs. M. le Ministre des Affaires Étrangères écrit :

« Je ne crois pas inutile d'ajouter que les conditions de nos échanges avec la France viennent d'être profondément modifiées par les derniers décrets pris par le Gouvernement français, et qui y contingentent l'importation d'une série de marchandises. Le Gouvernement belge est en contact, à ce sujet, avec le Gouvernement français et ne négligera aucun effort pour la sauvegarde de nos intérêts ».

Vos Commissions seraient très désireuses d'apprendre comment il a été possible au Gouvernement de sauvegarder ces intérêts. Ils étaient garantis par un accord commercial tarifaire.

En ce moment, ils sont atteints gravement par un régime de contingentement qui dure depuis un an et qui est en opposition avec l'esprit de l'accord du 23 février 1928.

heeft kunnen beperken, en aldus den normalen internationalen handel in dit product te niet doet, dat zich tot een handel tusschen België en Frankrijk beperkt.

Hoe zouden de betrokken Belgische belangen niet in gevaar komen, wan-neer men zonder compensatie, een tarifair handelsakkoord wijzigt door een beperkend regime van binnenvlandsche contingenteering?

De producenten van Belgische bitterpeèen en, met hen, degenen die hoger aangehaalde feiten naar waardeschatten, vragen zich af waartoe geconsolideerde rechten in een handelsakkoord dienen, zoo men ze aldus straffeloos kan ontduiken, zooals dat is geschied naar aanleiding van de door Frankrijk geconsolideerde rechten op de bitterpeèen van Belgische herkomst.

Hier past het de laatste tweealinea's te onderstrepen van de Memorie van Toelichting. De Minister van Buitenlandsche Zaken schrijft :

« Il acht het niet overbodig hieraan toe te voegen dat de voorwaarden van onzen ruilhandel met Frankrijk grondig gewijzigd worden door de jongste decreten der Fransche Regeering, waarbij contingenten vastgesteld worden voor den invoer van een reeks goederen. De Belgische Regeering heeft zich dienaangaande in verbinding gesteld met de Fransche Regeering en zal geen enkele poging verwaarlozen om onze belangen te vrijwaren. »

Gaarne zouden Uw Commissien van den Minister van Buitenlandsche Zaken vernemen hoe het mogelijk was dat de Regeering deze belangen kon vrijwaren. Zij werden gewaarborgd bij een tarifair handelsakkoord,

Thans worden zij zwaar getroffen door een regime van contingenteering dat sedert één jaar duurt en in strijd is met den geest van het Akkoord van 23 Februari 1928.

Plusieurs membres insistent vivement pour que, d'une façon générale, à l'occasion des négociations des traités de commerce, le Gouvernement rassemble toute documentation utile en demandant l'avis des milieux intéressés, des Conseils supérieurs et des Commissions parlementaires compétents.

Vos Commissions ont cru devoir émettre de nombreuses considérations qui prouvent qu'elles apprécient peu favorablement les conditions de l'avenant et de l'arrangement soumis à leur ratification.

Vos Commissions vous proposent cependant, par 8 voix et 2 abstentions, le vote du projet de loi de ratification.

Ce projet a été adopté, à la Chambre, sans discussion ni observations.

Le Rapporteur,   *Le Président,*
G. MULLIE.   CH. MAGNETTE.

Verscheidene leden vragen met nadruk dat, over het algemeen, naar aanleiding van onderhandelingen over handelsverdragen, de Regeering de noodige documentatie zou verzamelen met het advies te vragen van de betrokken kringen, de Hoogere Raden en de Parlementaire Commissiën die allen ter zake bevoegd zijn.

Uw Commissiën hebben gemeend al deze overwegingen te doen gelden waaruit moge blijken dat zij weinig gunstig oordeelen over de voorwaarden van de hun voorgelegde bijkomende bepaling en akkoord.

Uw Commissiën stellen U evenwel, met 8 stemmen en 2 onthoudingen voor, het wetsontwerp tot bekragting goed te keuren.

In de Kamer werd het ontwerp zonder behandeling noch aanmerking aangenomen.

De Verslaggever,   *De Voorzitter,*
G. MULLIE.   CH. MAGNETTE.